

Olimpiada o DIAMENTOWY INDEKS AGH
Geografia z elementami geologii

1. Przyporządkuj odpowiednie opisy chmurom oraz podaj ich położenie w atmosferze **(0-8pkt)**.

	Nazwa	Opis	Położenie w atmosferze (piętro)
A	Cirrostratus (Cs)	to chmura w postaci grubej i gęstej niebieskiej albo szarej warstwy przez którą Słońce lub Księżyc przeświecają jak przez matowe szkło, złożona z kropeł wody oraz kryształków lodu	
B	Altostratus (As)	to po polsku chmura pierzasta. Należy do chmur zbudowanych z kryształków lodu	
C	Stratocumulus (Sc)	chmura w postaci szarej warstwy albo wielu płatów przypominających kształtami bryły, złożona z kropeł chmurowych wody.	
D	Cirrus (Ci)	chmura w postaci przejrzystej, mglistej i często prawie niewidocznej zasłony. Składa się głównie z kryształków lodu w kształcie blaszek	

2. Uzupełnij tabelę dotyczącą genezy polskich surowców **(0-6pkt)**.

Surowiec	Okres geologiczny	Geneza
Ropa naftowa	1. 2.	
		Surowiec ten powstał w wyniku diagenety gipsu.
Łupki miedzionośne		

3. Podanym krainom przyporządkuj najwyższe wzniesienie oraz wysokość w m npm **(0-10pkt)**.

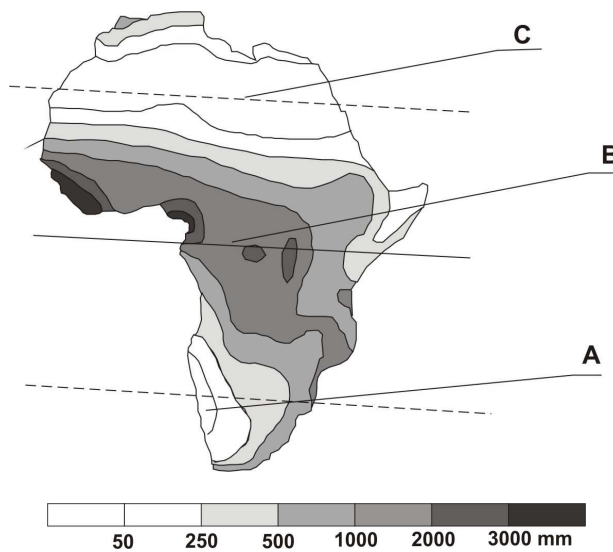
Kraina	Najwyższe wzniesienie	Wysokość w m npm
Tatry		
Sudety		
Wyżyna Śląska		
Pojezierze Mazurskie		
Pojezierze Pomorskie		

4. Mapa przedstawia obszary deficytu wody w Polsce. Nazwij dwa zaznaczone obszary i wyjaśnij przyczyny niedostatku wody dla każdego z nich **(0-4pkt)**.

1 _____
2 _____

5. Wyjaśnij przyczyny zróżnicowania wielkości opadów w Afryce **(0-3pkt)**.

Obszar	Wyjaśnienie wielkości opadów
Namib	
Kotlina Kongo	
Sahara	

6. Powierzchnia lasu na mapie w skali 1:200 000 wynosi 8 cm². Na drugiej mapie, bez oznaczenia skali powierzchnia tego samego lasu wynosi 2 cm². Oblicz skalę drugiej mapy **(0-4pkt)**.

Odpowiedź: _____

7. Oblicz jaką drogę w km przebywa mieszkaniec Helsinek (60⁰N; 25⁰E) w ciągu 2 godzin na skutek ruchu obrotowego Ziemi? **(0-2pkt)**.

Odpowiedź: _____

8. Spośród podanych miast: **MOSKWA, KRAKÓW, KAIR, NOWY JORK, PEKIN** wybierz to, w którym**(0-8pkt)**:

a. 21 marca Słońce góruje najwyżej - _____

b. 22 czerwca najwcześniej wschodzi Słońce - _____

c. 22 czerwca dzień jest najdłuższy - _____

d. 22 grudnia noc jest najdłuższa - _____

9. Uzupełnij brakujące fragmenty w tekście **(0-8pkt)**.

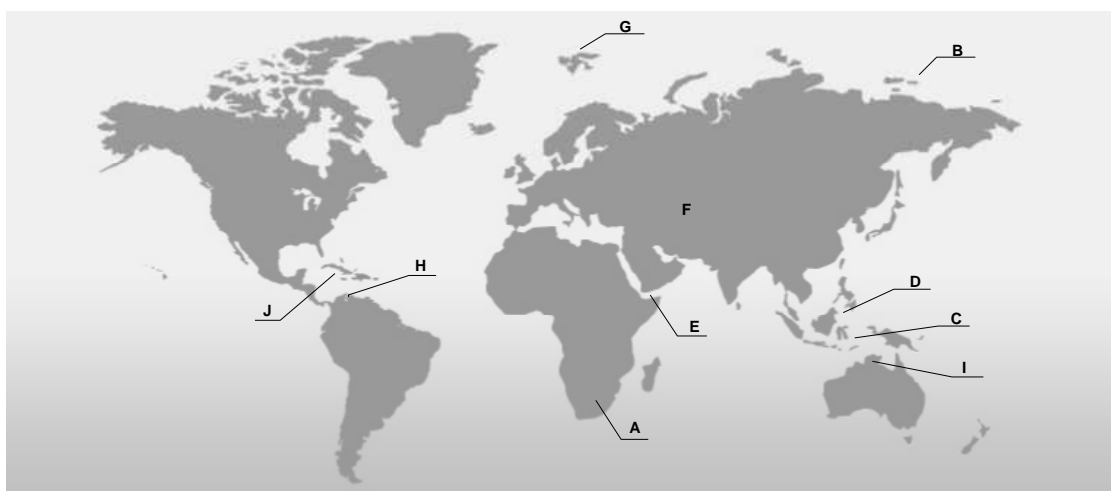
Przesiłekająca z góry woda wysycona dwutlenkiem węgla rozpuszcza wapienie, co może wspaniale ozdobić wnętrze jaskini. Spotkamy tu przede wszystkim nacieki krasowe, czyli _____, które narastają w górę od dna jaskini, _____ spływające z góry i _____ powstające z ich połączenia. Cienkie, puste w środku rurki to _____, a nacieki szeroko rozpościerające się pod stropem - _____. Nieregularne, fantazyjne twory krasowe, przyjmujące czasem formy drzewiaste, jakie mogą pojawić się w różnych miejscach jaskini, to _____. Natomiast na dnie podziemnych jezior leżą czasem małe kulki - _____. Plastyczne naskorupienia na ścianach i stropach korytarzy może pokrywać miękkie, białe _____ w 90 proc. składające się z wody.

(Źródło: A. Bogusz, Co znajdziemy w jaskini. 21. Wiek, 04, Kwiecień 2009, s. 11)

10. Podaj typy genetyczne poniższych jezior oraz wyjaśnij genezę ich powstania (**0-10pkt**):

Nazwa jeziora	Typ genetyczny	Opis genezy
Przykład:	Polodowcowe morenowe	Powstało w wyniku zablokowania moreną czołową odpływu wód polodowcowych.
Mamry		
Jamno		
Tanganika		
Morze Kaspjskie		
Ładoga		
Białe		

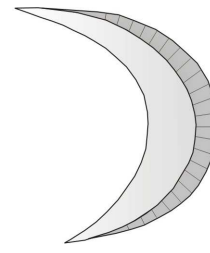
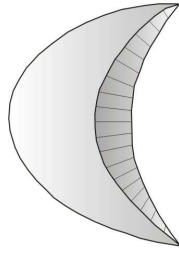
11. Na mapie konturowej zaznaczono literami akweny i obiekty lądowe. Rozpoznaj je przyporządkowując odpowiednie oznaczenie do właściwej nazwy w tabeli (**0-10pkt**).

	Wyspy Nowosyberyjskie
	Morze Celebes
	Kyzył Kum
	Zatoka Adeńska
	Svalbard

	Pretoria
	Ziemia Arnhema
	Maracaibo
	Kajmany
	Morze Banda

12. Rozpoznaj rodzaje wydym, zaznacz kierunki wiatru oraz podaj po dwa podobieństwa i różnice między nimi **(0-8pkt)**.

Nazwa: _____

Nazwa: _____

Podobieństwa	Różnice
1.	1.
2.	2.

13. Którego z podanych archipelagów dotyczy poniższy opis **(0-2pkt)**?

Wyspy Kanaryjskie, Malediwy, Wyspy Bahama, Wyspy Galapagos

Tworzy archipelag 13 wysp, z których 7 jest zamieszkałych. Archipelag położony jest pomiędzy 28 a 29 równoleżnikami, ciągnie się szerokim na 200 km i długim na 500 km pasem. Położony jest w strefie podzwrotnikowej, swój łagodny klimat zawdzięczając pasatowi wiejącemu z NE, który przez mieszkańców nazywany jest wiatrem elizejskim. Administracyjnie wyspy należą do Hiszpanii.

Odpowiedź: _____

14. Na schematycznym rysunkach przedstaw: **(0-3pkt)**.

monoklinę	
płaszczywinę	
zrąb tektoniczny	

15. Oceń prawdziwość poniższych zdań (prawdziwe (P) i fałszywe (F)), (0-10pkt).

	Siłę trzęsienia Ziemi określamy według 4-stopniowej skali Richtera.
	Fen jest wiatrem lokalnym, związanym z kontrastami termicznymi i barycznymi pomiędzy dwoma zasadniczo odmiennymi typami podłoża – wodą i lądem.
	W naszym Układzie Słonecznym zgodnie z nową klasyfikacją znajduje się 8 planet.
	Inkluzje to obce ciała stałe, ciekłe lub gazowe zawarte w kryształach.
	Pełny obieg księżyca wokół Ziemi wynosi 27 dni, 7 godz., 43 min.
	Antarktyda Wschodnia to ostatnie miejsce, które po globalnym ociepleniu ciągle będzie pokryte lodem, nawet wtedy gdy poziom morza podniesie się o 70 m.
	Największe roczne amplitudy temperatury powietrza notuje się w strefie równikowej, zaś najmniejsze nad lądami w strefie umiarkowanej chłodnej.
	Hipocentrum – punkt na powierzchni Ziemi znajdujący się bezpośrednio nad epicentrum.
	Jeziora antropogeniczne są to jeziora powstałe w wyniku uderzenia meteorów np. jezioro Ungawa na terenie Kanady
	Park Narodowy Bory Tucholskie został utworzony w 1996 roku. Pod względem geomorfologicznym stanowi równinę sandrową, urozmaiconą wydłama i zagłębieniami wytopiskowymi po bryłach martwego lodu lodowcowego, przecinaną dolinami rzek: Brdy, Wdy, Chociny, Zbrzycy i Czerskiej Strugi.

16. Przyporządkuj wodom mineralnym odpowiadające im opisy (0-4pkt).

A	wody radoczynne		rodzaj wody mineralnej zawierającej dużą liczbę jonów sodowych, odpowiadających stężeniu chlorku sodu powyżej 15 g/l
B	wody siarkowe		wody zawierające siarkowodór, siarczki lub siarczany
C	szczawy		wody zawierają małe ilości pierwiastków promieniotwórczych
D	solanki		rodzaj wody mineralnej nasyconej wolnym dwutlenkiem węgla (CO ₂) w ilości przekraczającej 1000 mg/dm ³ . Wody infiltracyjne wsiąkając w podłoże, nasycały się CO ₂ pochodzenia wulkanicznego